

Riksantikvaren

Postboks 8196-Dep
0034 OSLO

ARKIV

KOPPI

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER	
Universitetet i Oslo	
Saksb. L6V	Kopi 17 FEB. 2003
Ark.: 0623	
Saksnr. 03/2244	Dok.nr.: 1

Søknad om dispensasjon fra Lov om kulturminner §8,4. ledd .for 7 kullgroper og 6 groper på gnr. 73/9 og 74.2 Forslag til reguleringsplan for Sysle sentrum sør, Modum kommune

Buskerud fylkeskommune, tidligere kulturavdelingen, nå utviklingsavdelingen, har mottatt forslag til reguleringsplan for Sysle sentrum sør. Det er registrert 14 groper, hvorav 8 sikre kullgroper innenfor reguleringsområdet. Etter avtale med kommunen ønskes 13 av gropene frigitt, mens 1 av gropene vil bli liggende i et område avsatt til friluftsliv og kulturminnevern, men er ikke lagt ut som spesialområde.

Vi mottok planen fra Modum kommune den 23. september 2002. Dessverre er denne blitt liggende og da dette nylig ble oppdaget, ble dette tatt opp i møte med UKM Oldsaksamlingen og Riksantikvaren den 12. februar 2003 ved tlf. til Modum kommune ble det opplyst at kommunen vedtar planen, men tar forbehold om at planen vedtas i h.h. til Plan- og bygningslovens §27-2 under følgende forutsetning: områdene avsatt til boligformål på gnr/bnr 73/9 og 74/2 blir utgravd på grunneier bekostning og Kulturminnemyndighetene frigir områdene.

Vi beklager at saken er blitt så forsinket. Kommunen er kontaktet og blir informert om videre saksgang.

Tiltakshaver: Hans Falang, 3370 Vikersund

Tiltak: Reguleringsplan for boligfelt på Sysle ble første gang registrert og det ble varslet om funn av 9 kullgroper i 1991. Registreringen var foretatt av Oldsaksamlingen. I 2001 fikk vi varsel om utvidelse av planområdet og det ble foretatt ny registrering. Det er totalt funnet 14 groper.

De aktuelle kulturminnene:

Det er registrert 8 kullgroper og 6 groper innenfor reguleringsområdet. Flere av gropene er helt eller delvis gjenfylt. I 6 av gropene ble det ikke funnet kull. Kullgrop nr 13 ligger på en brink og ønskes frigitt for oppdyrking. Kullgrop nr. 14, som ligger lengst sørøst i planområdet, ønskes bevart og tilrettelagt. Denne ligger inntil en sti og egner seg godt til formidling. Kommunen blir bedt om å legge denne ut til spesialområde med formål bevaring. De resterende 13 gropene søkes dispensert gjennom planen. De resterende ønskes frigitt for boligformål.

Tiltakets samfunnsmessige betydning:

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Vår dato
06.02.2003Vår referanse
00/01686-5

Sysle er kommunens fjerde største tettsted og er et populært bosted. Kommunen har ingen andre godkjente tomter å tilby i området. Det planlegges et minikraftverk i området basert på en rehabilitert mølledam. Boligene vil få fjernvarme fra minikraftverket og fra bioenergi levert fra grunneier. Dette er et pilotprosjekt innen alternativ energiforsyning. Dette er bakgrunnen for kommunens store engasjement i denne utbyggingen.

Vurdering av kulturminnene:

Dette er et felt med groper og kullgroper med ukjent funksjon. Det er ikke funnet jernvinneanlegg i nærheten. Trolig er det produsert kull til gårdssmiene her. Det er ikke gjort undersøkelser av kullgroper i dette området tidligere utfra hva vi kjenner til. Mange av gropene er delvis fylt igjen og skadet. Området er snauhugget og slik kullgropene ligger i dag inntil tett bebyggelse, vil de alltid være utsatt for skadeverk.

Kulturavdelingen tilrår at det blir gitt dispensasjon fra kulturminnelovens §8.4. for 7 kullgroper og 6 groper med uviss funksjon.

Vi håper Riksantikvaren kan behandle saken raskt.

Med hilsen

Åse Klundelien *ef*
Fylkeskultursjef

Inger Liv Gøytal Lund
kulturvernleder

Kopi til:

~~Regionalavdelingen~~

UKM - Oldsakasamt.

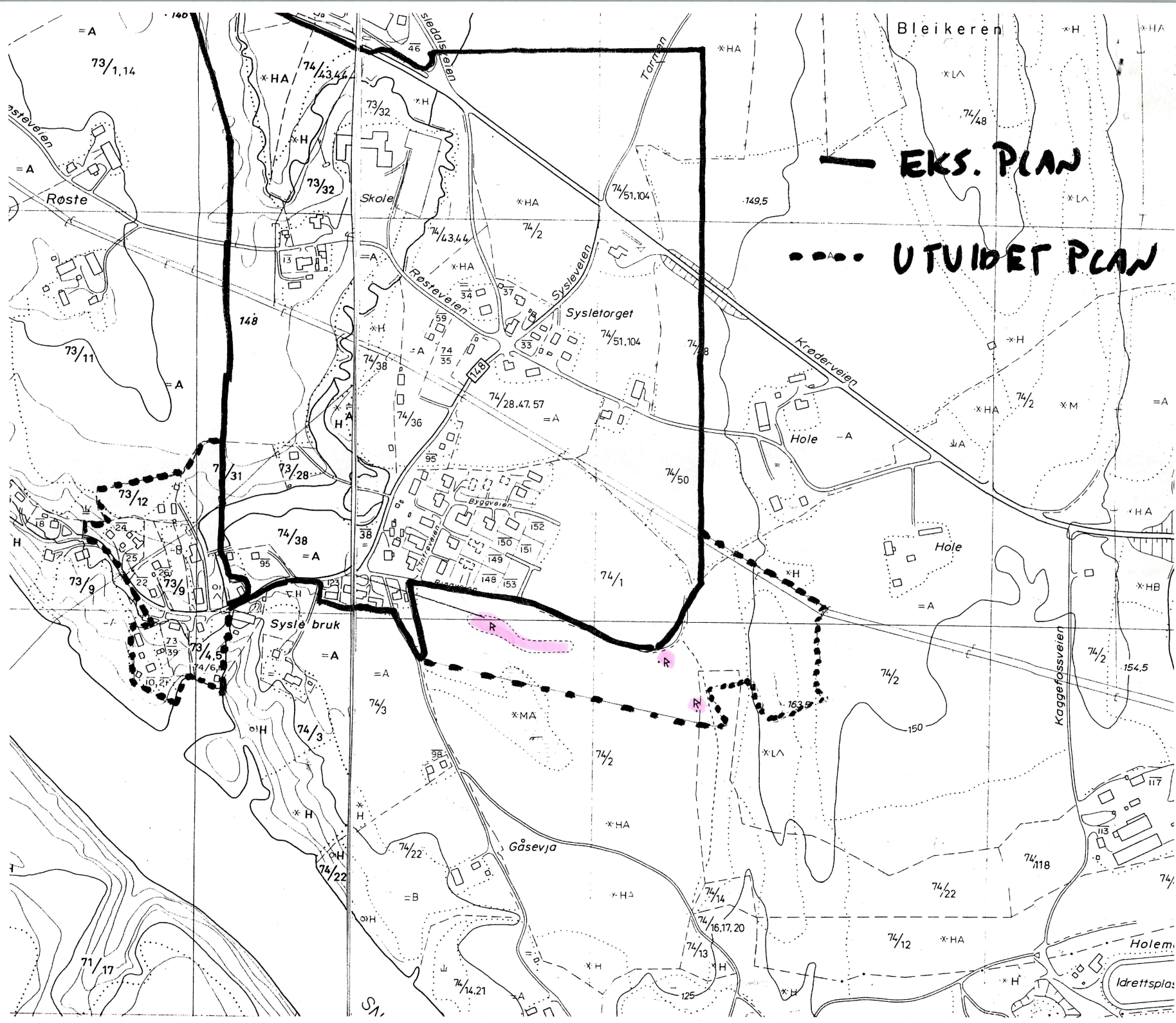
Vedlegg:

Kopi av kart med kulturminner inntegnet

Reguleringskart med bestemmelser

ØK-kart

Registreringskjema

EKS. PLAN

UTVIDET PLAN

73/1,14

74/43,44

73/32

74/63,44

74/2

74/51,104

74/48

Røste

148

Skole

Sysletorget

149,5

73/11

74/38

74/28,47,57

74/50

Hole

74/2

73/12

73/28

74/38

74/36

74/1

Hole

73/9

73/9

74/6,5

Sysle bruk

74/3

74/2

74/2

74/2

71/17

74/22

74/22

Gåsevja

74/14

74/12

74/18

Hølem
Idrettsplas

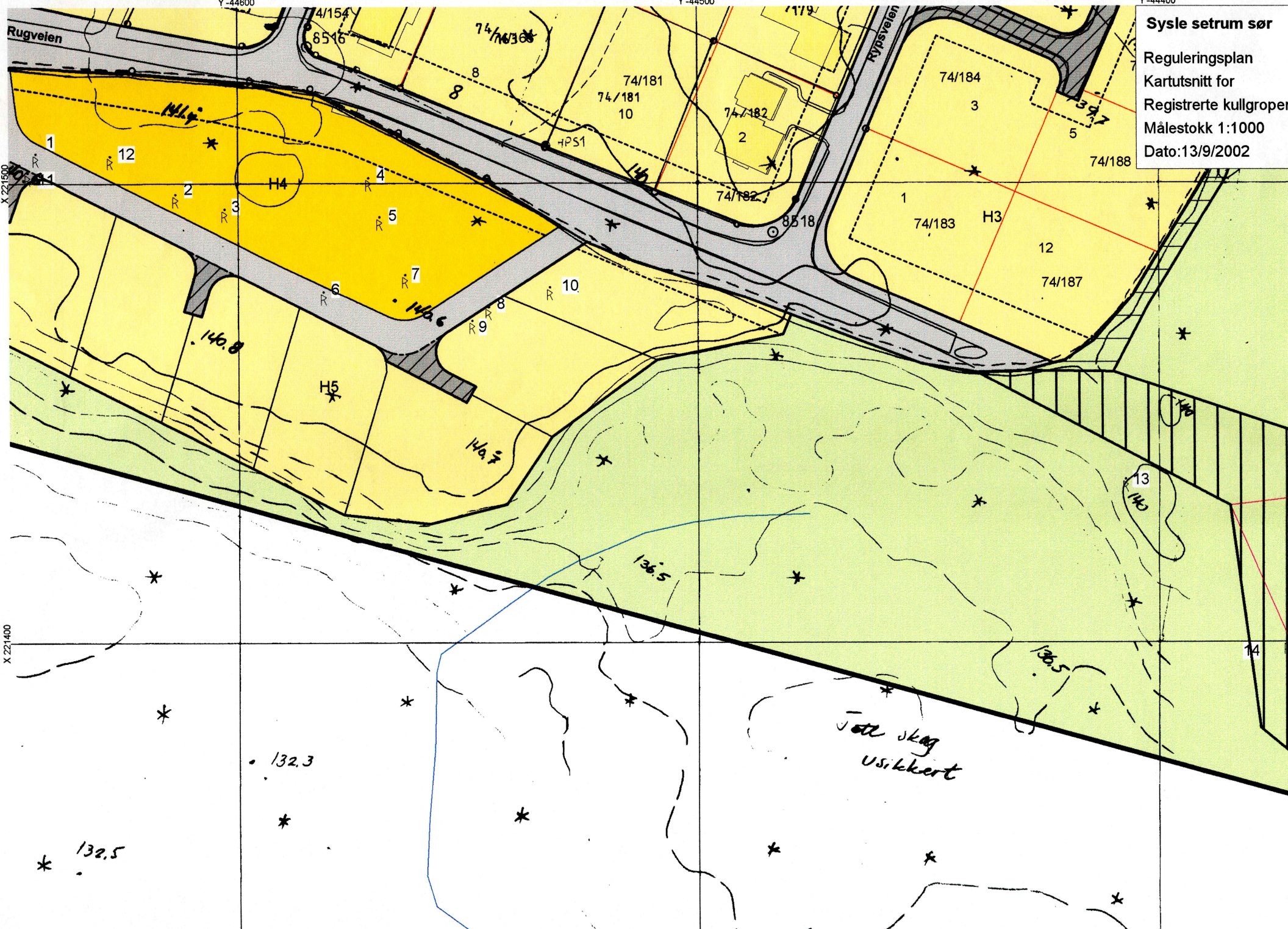
Y-44600

Y-44500

Y-44400

Sysle setrum sør

Reguleringsplan
 Kartutsnitt for
 Registrerte kullgroper
 Målestokk 1:1000
 Dato:13/9/2002

X 221500

X 221400

* 132.5

• 132.3

Tøtt skog
usikkert

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Fylke: Buskerud   Kommune: Modum   Regnr: 0

Gnr: 74   Gård: Hole

Bnr: 2   Bruk: Hole

Gnr: 0   Gård:

Bnr: 0   Bruk:

Flyfoto: R-x-nr: R1   Lokaltet: Sysle/Ringveien

Øk-kart: CG 047-5-3   Hoh: 0

Fornminnets-art: Kullgrop   Ant: 6   Alder: JA/MA

Fornminnets-art: Grop   Ant: 6

Eieradresse:

Reg.ved: Geir Noddeland Dyrnæs   17.11.2000,

Terrengets art:

Gropene ligger på en hugstflate. God utsikt mot S og Ø. Utsikt mot byggefelt i N. Dyrket mark i S og Ø.

Orienteringsoppgave:

Grop 1: 25m rett S for "Ringveien". 100m ØSØ for krysset "Ringveien" og Linfrøveien.

Art/utstrekning:

Samling groper; ca. 130m ØV og ca. 25m NS.

Beskrivelse:

Grop1: sirkulær grop. Nesten totalt gjenfylt. Vollen synes kun i øst. Diameteren er ca. 3 - 3,5 meter og dybden er ca. 0,30 meter. Prøvestikk med jordbor viser et kullag på ca. 15 cm i bunnen på gropa. Sikker kullgrop. Grop2: 20 meter rett øst for grop1. Sirkulær grop med klart markert voll. Gropa er nesten totalt gjenfylt. Diameteren er på ca. 5,0 meter og dybden er ca. 0,40 meter. Prøvestikk med jordbor viser et kullag på 15 - 20 cm i bunnen. Sikker kullgrop. Grop3: 5 meter øst- sørøst for grop 2: Til dels sirkulær grop. Nesten totalt gjenfylt. Noe av vollen synes i øst og sør. Diameteren er på ca. 4,5 meter og dybden ca. 0,25 meter. Det var kun mulig å komme til med jordbor i vollen. Her ble det ikke funnet kull. Grop 4: 25 meter rett øst for grop 3: Sirkulær grop med antydning til lav voll. Delvis gjenfylt. Diameteren er på ca. 1,3 meter og dybden er på ca. 0,25 meter. Det var kun mulig å komme til med jordbor i vollen. Her ble det ikke funnet kull. Grop 5: 5 meter sør- sørøst for grop 4: Sirkulær grop med klart markert voll. Delvis gjenfylt. Diameteren er på ca. 3,6 meter og dybden er på ca. 0,8 meter. Det er et 20 cm. tykt kullag i bunnen av gropa. Sikker kullgrop. Grop 6: 15 meter sør- sørvest for grop 5: Sirkulær grop med klart markert voll. Kun noe gjenfylt. Diameteren er på ca. 5,0 meter og dybden er ca. 1,3 meter. Gropa har sterkt skrånende innerkanter og tilsynelatende flat bunn. I bunnen er det et 12 - 13 cm. tykt kullag. Sikker kullgrop. 4 meter sør- sørøst for denne ligger en liten sirkulær grop, med en diameter

på ca. 1,0 meter og en dybde på ca. 0,2 meter. Denne har ikke et klart definert kullag, men har et lag med kullblandet gråhvit, sannsynligvis varmpåvirket sand. Gropa er ikke merket med kulturminnebånd, men er relativt lett å se i terrenget. Grop 7: 21 meter øst for grop 6: Sirkulær grop med lav og ca. 1,2 meter bred voll. Gropa er ikke gjenfylt. Gropa er tilnærmet kvadratisk i bunnen. Diameteren er på ca. 6,0 meter og dybden ca. 1,4 meter. Det er et ca. 14 - 15 cm. tykt kullag i bunnen av gropa. Sikker kullgrop. Grop 8: 20 meter rett øst for grop 7: Sirkulær grop med klart markert voll i nord. Totalt gjenfylt. Diameteren er på ca. 5,5 meter og dybden er trolig ca. 1,2 - 1,4 meter opprinnelig. I dag ca. 0,35 meter. Kun vollen er tilgjengelig med jordbor, men her ble det ikke påvist kull. Gropas form og tydelige voll tilsier likevel at dette høyst sannsynlig er en kullgrop. Grop 9: 4 meter rett sør for grop 8: Grop med ujevn form har ikke voll. Gropa ligger i skråningen på hogstflatens sør-sørøsthellende brink. Gropa er utrast i sør. Mål: Nordvest-sørøst: ca. 4,0 meter. Nordøst-sørvest; ca. 2,5 meter. Dybden er ca. 1,0 meter. Det ble ikke funnet kull i gropa. Grop 10: 10 meter vest-nordvest for grop 8: Sirkulær grop, totalt gjenfylt slik at kun vollen synes. Gropa fremstår derfor som en sirkulær forhøyning i terrenget med et lite søkk i sentrum. Diameteren er ca. 2,4 meter. Det ble ikke funnet kull i gropa. Grop 11: 2,5 meter vest-nordvest for grop 1: Grop med ujevn i form, til dels sirkulær. Totalt gjenfylt. Svak antydning til voll i vest. Diameteren er ca. 2,50 meter og dybden er ca. 0,20 meter. Det ble ikke funnet kull i gropa. Grop 12: 16 meter øst-nordøst for grop 1: Til dels sirkulær forhøyning i terrenget med et lite søkk i sentrum. Diameteren er ca. 3,0 meter. Det ble ikke funnet kull i gropa.

Tradisjon:

Fotonr:

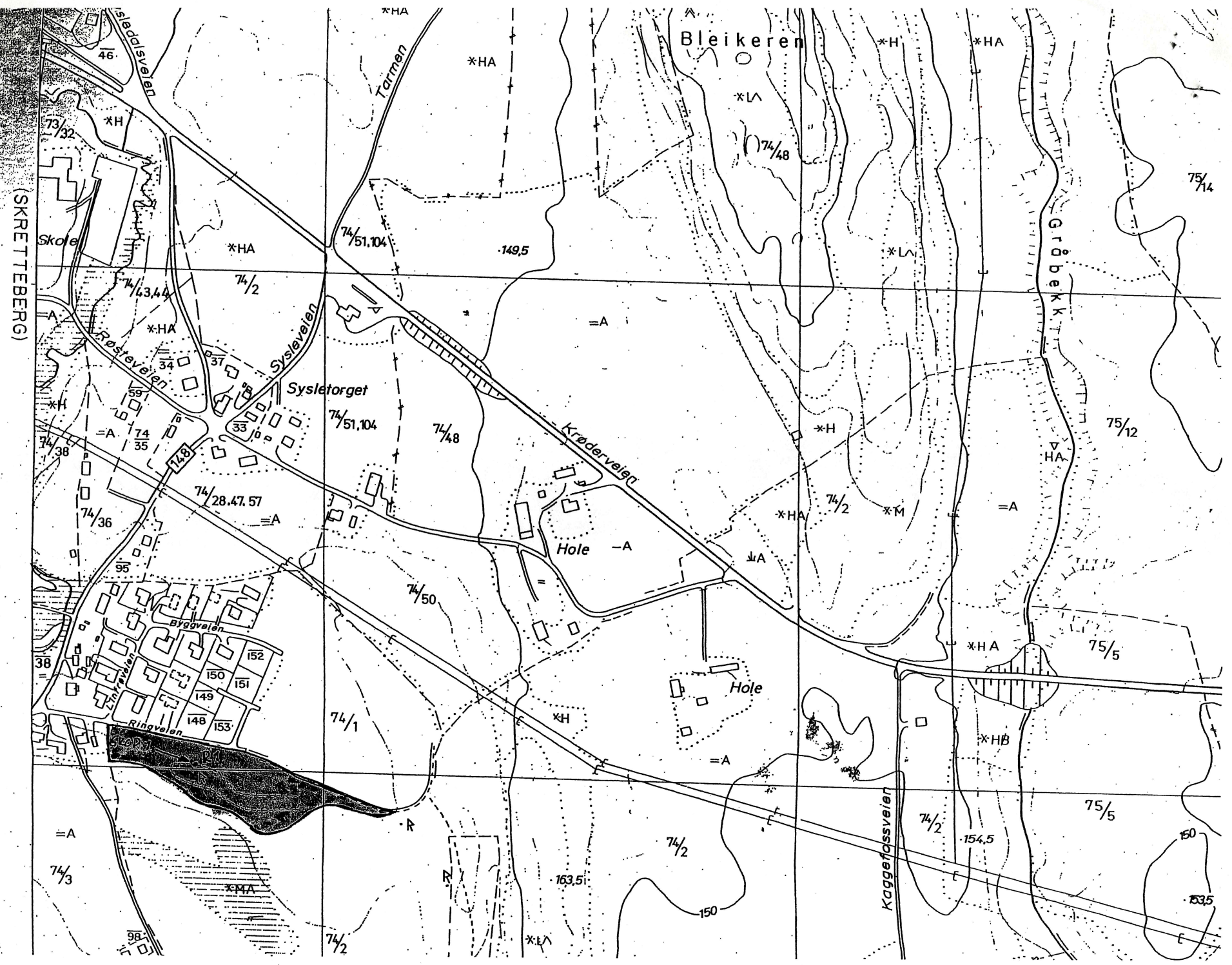
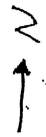
0

Litteratur: Buskerud fylkeskommune, kulturavdelingen. Registrering av kulturminner på Hole, gnr.: 74, bnr.: 2, på Sysle i Modum kommune. Kulturminneregistreringen er utført av Geir Noddeland Dyrnæs, 17/11 og 18/11 - 2000. Registreringsnummeret er R1 og omfatter 12 groper. Det er i 1984 registrert 9 groper i det samme området. Dette ble utført av O. Forbord og K. Stene.

Pr.sj.nr: 00/02005-3

KULTURMINNERESTRERING PÅ GNR 74 - HOLE / DNR 2 - 1.
MODUM KOMMUNE, BUSKERUD F.K.

ØK-DIAG: CG 047-S-3

*****
* FASTE FORNMINNER *
UNIVERSITETETS OLDSAKSAMLING, FREDERIKSGT. 2, 0164 OSLO 1
*****
FYLKE: Buskerud   KOMMUNE: 0623 Modum   FORNMINNENR: 0042
GNR: 74   GÅRD: Hole
BNR: 2   FNR: BRUK: Hole
LOKALITET:
ØK-KART: CG 047-5-3   FLYFOTO: 7822 008   R-X-NR: R03
M711-KART: KSYS: NORD(X):   ØST(Y):   HOH:
FORMINNETS-ART: Kullgrop   ANT: 1   DAT: jernalder - middelalder
EIER:
*****

GNR-BNR-BRUK: 74/ 2 Hole

REG AV: O. Forbord og K. Stene, 19.10.1984

TERRENGETS ART:

Flat NV-SØ-gående mo som skråner mot SV. Gran og furu.
I bunnsjiktet lyng og mose. Ingen utsikt.

ORIENTERING:

250m SØ for det sted Ringveien slutter og fortsetter i
skogsvei, 350m SV for tunet på gården.

FORMINNEBESKRIVELSE:

Kloss i og V for delet mot 74/22, 75m SØ for kullgropen
7822 008 R02 på samme g/bnr:
Rund grop. Klart markert, antydning til voll sees i
NØ-N-V-SV-kant, br 2-3m, h 0,2-0,3m. Tydelig i terrenget.
Gropa er sammenrast og gjengrodd. Bevokst med gran og
furu over det hele. I NØ-kant grantrær. Overgrodd med
lyng og mose.
D 4m, dybde 1m.

UNDERSØKELSER: Prøvestikk viste antydning til kull.

LITTERATUR:

*****
* FASTE FORNMINNER *
UNIVERSITETETS OLDSAKSAMLING, FREDERIKSGT. 2, 0164 OSLO 1
*****
FYLKE: Buskerud KOMMUNE: 0623 Modum FORNMINNENR: 0041
GNR: 74 GÅRD: Hole
BNR: 2 FNR: BRUK: Hole
LOKALITET:
ØK-KART: CG 047-5-3 FLYFOTO: 7822 008 R-X-NR: R02
M711-KART: KSYS: NORD(X): ØST(Y): HOH:
FORNMINETTS-ART: Kullgrop ANT: 1 DAT: jernalder - middelalder
EIER:
*****

GNR-BNR-BRUK: 74/ 2 Hole

REG AV: O. Forbord og K. Stene, 19.10.1984

TERRENGETS ART:

Flat NV-SØ-gående mo som skråner ned i SV. Gran og furu.
I bunnsjiktet lyng og mose. Ingen utsikt.

ORIENTERING:

180m ØSØ for det sted Ringveien slutter og fortsetter i
skogsvei, 350m VSV for tunet på gården.

FORNMINNEBESKRIVELSE:

På SV-siden av moen, 10m S for skogsveien:
Rundaktig grop. Klart markert, bortsett fra i SV-kanten.
Antydning til voll sees i N-Ø-S-kant, br 1-2m, h 0,1-0,2m.
Gropa er sammenrast og gjengrodd. Bevokst med noen furu-
og grantrær. Overgrodd med mose og lyng.
NV-SØ 5m, NØ-SV 4-5m, dybde i NØ 1,5m, dybde SV i 0,5m.

UNDERSØKELSER: Prøvestikk i bunnen viste antydning til kull i topplaget.

LITTERATUR:

Ingen.

UNIVERSITETET
I OSLO

Riksantikvaren
Dronningensgate 13
Postboks 8196 Dep.
0034 Oslo

ARKIV

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER

Oldsaksamlingen, fornminneseksjonen
Postboks 6762 St. Olavs plass
0130 Oslo

Besøksadresse
St. Olavs gt. 29

Deres ref: 2003/251/kra
Vår ref: 03/2244 - 9
Saksbehandler: Ole Christian Lønaas

Telefon: 22 85 18 54
Telefaks: 22 85 19 38
E-mail: olelon@ukm.uio.no

Oslo, 5. september 2003

Melding om ferdigstilt arkeologisk undersøkelse
Reguleringsplan for Sysle sentrum sør
Skibrekke, 73/9 og Hole, 74/2, Modum kommune, Buskerud

Vi viser til Riksantikvarens vedtak i brev av 11. juli 2003.

Universitetets kulturhistoriske museer, Oldsaksamlingen, foretok den arkeologiske undersøkelsen av de registrerte kulturminnene i forbindelse med realisering av reguleringsplan for Sysle sentrum sør i tidsrommet 1. – 2. september 2003. Vilåarene for realisering av tiltaket er etter vårt skjønn oppfylt, og vi ber derfor Riksantikvaren avgjøre om tiltaket nå kan gjennomføres.

Vår rapport vil ferdigstilles og oversendes så snart de naturvitenskapelige analysene er gjennomført. Regnskap for arbeidet vil da samtidig oversendes tiltakshaver.

Med vennlig hilsen

Ole Christian Lønaas
førstekonsulent

Kopi: Hans Falang, Åsmundrud, 3370 Vikersund

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

ARKIV

DATERINGSRAPPORT

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Saksb.	21 JAN. 2005	Kopi
Ark:	0623	
Saksnr.	032244	Dok.nr.: 10

Oppdragsgiver: Lønaas, Ole Christian
UKM/Oldsaksamlingen, Postboks 6762 St. Olavs plass
0130 Oslo

DF-3697

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
T-16864	R2, prøve 1 Skibrekk og Hole Modum, Buskerud	Trekull Furu	4.0 g	695 ± 75	AD1280-1390	-26.1*
T-16865	R5, prøve 1 Skibrekk og Hole Modum, Buskerud	Trekull Furu	5.0 g	590 ± 65	AD1305-1420	-26.1*
T-16866	R6, prøve 1 Skibrekk og Hole Modum, Buskerud	Trekull Furu	5.0 g	690 ± 65	AD1280-1390	-26.1*
T-16867	R8, prøve 4 Skibrekk og Hole Modum, Buskerud	Trekull Furu	4.8 g	1990 ± 50	BC35-AD75	-26.1*
T-16868	R13, prøve 1 Skibrekk og Hole Modum, Buskerud	Trekull Eik	1.1 g	1700 ± 100	AD240-440	-26.1*

Dato: 25 MAR 2004

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Fred H. Skogseth

Steinar Gulliksen

FORKLARING TIL DATERINGSRAPPORTEN

Med prøvens ^{14}C alder forstås den tid som er medgått siden opptaket av biogent kullstoff opphørte. (Nåtid er satt til AD 1950). Den angitte feilgrense representerer et standardavvik slik som det defineres i statistikken, og dette innebærer at det vil være ca. 68% sannsynlighet for at prøvens alder faller innenfor denne feilgrense. Det oppførte standardavvik inkluderer usikkerhet i bestemmelsen av prøvens ^{14}C innhold og usikkerhet ved korreksjon for isotopisk fraksjonering. Halveringstiden for ^{14}C er forutsatt 5570 år.

Kalibrert alder finnes ved sammenlikning med målinger av ^{14}C aktivitet i årringdaterte tretringer. Korrekt historisk alder vil med 68% sannsynlighet ligge i det oppgitte intervall, men på grunn av uregelmessigheter i kalibreringskurven er det uklart hvilken del av intervallet som er mest sannsynlig. Mer detaljerte opplysninger om dette kan fås ved henvendelse til laboratoriet. Det er benyttet et kalibreringsprogram utarbeidet ved University of Washington, Seattle (Stuiver & Reimer, 1987).

Ved kalibrering av torv, gytje og sedimentprøver er det antatt et tidsspenn på 100 år for dannelsen av materialet.

For marine prøver inkluderer dateringsresultatet korreksjon for reservoireffekt (havvannets tilsynelatende alder). Denne utgjør 440 år for ^{14}C alder, mens korreksjonen for kalibrert alder er avhengig av hvor prøven er funnet (Sør-Norge, Nord-Norge, Svalbard etc.).

Den oppgitte $\delta^{13}\text{C}$ verdi er anvendt for korreksjon av prøvens aktivitet for isotopisk fraksjonering til -25,0 o/oo relativt PDB.

Når flere fraksjoner av samme materiale er datert, betegnes disse med A, B osv. For gytje/sedimenter er alltid A den lutløselige del og B den uløselige. For skjell regnes fraksjonene utenfra, dvs. A er den fraksjon som først frigjøres ved etsing med syre.

KJEMISK FORBEHANDLING

Trekull, tre og torv

Prøven ble behandlet med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne mulig innhold av humussyrer. Videre ble den behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for fjerning av karbonater.

Gytje/sedimenter

A. Lutløselig fraksjon

Prøven ble ekstrahert med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (10g/100ml) og utfelt med saltsyre. Uløst del sentrifugert ut før utfelling.

B. Lutuløselig fraksjon

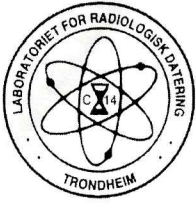
Uløst del ble behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for å fjerne mulig innhold av karbonater.

Skjell

Det ytterste laget av skjellene ble etset bort med fortynnet saltsyre for å fjerne belegg med mulig innhold av yngre karbon.

Bein

Uorganisk fraksjon fjernet ved behandling med fortynnet saltsyre (25ml/100ml) under vakuum. Deretter behandlet med kald natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne humussyrer. Kollagenet ekstrahert med varmt destillert vann med pH $\approx$ 3 (justert med saltsyre), og inndampet til tørrhet.

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU - Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73 59 33 10, Telefax 73 59 33 83

Dato: 25.03.04

Ole Christian Lønaas
UKM/Oldsaksamlingen
Postboks 6762 St. Olavs plass
0130 OSLO

BETALT OPPDRAG - TILTAJKODE 758028

Vedlagt oversendes rapport for ^{14}C datering av 5 trekullprøver fra Modum, registrert ved laboratoriet under DF 3697.

$\delta^{13}\text{C}$ -verdier merket med * er ikke målt, men antatte verdier.

Faktura er oversendt tidligere.

Vennlig hilsen

Steinar Gulliksen

Rapport

UNIVERSITETET
I OSLO

KOPI

Olav Sørensen
Råen
3370 Vikersund

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER
Oldsaksamlingen, fornminneseksjonen
Postboks 6762 St. Olavs plass
0130 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 03/2244 - 11
Saksbehandler: Ole Christian Lønnaas

ARKIV

Besøksadresse
St. Olavs gt. 29

Telefon: 22 85 18 54
Telefaks: 22 85 19 38
E-mail: olelon@ukm.uio.no

Oslo, 31.03.04

**Dateringsresultater fra utgravning av kullgroper og fangstgroper
Reguleringsplan for Sysle sentrum sør
Skibrek, 73/9, Hole, 74/2, Modum kommune, Buskerud**

Vi har nå mottatt dateringsresultater fra laboratoriet for radiologisk datering i Trondheim. Feltleder J. S. Johansen vil ferdigstille utgravningsrapport fra undersøkelsen. Rapporten vil bli oversendt så snart den foreligger.

Vi håper resultatene nedenfor vil komme til nytte i ditt bokprosjekt om lokalhistorien i Modum kommune.

Kullgrop R2 er anlagt i en eldre fangstgrop. Prøven er datert på furu og viser til kullgropens bruksfase. Prøven er datert til **1280-1390 e.Kr** (middelalder).

Kullgrop R5. Prøven er datert på furu og viser til kullgropens bruksfase. Prøven er datert til **1305-1420 e.Kr** (middelalder).

Kullgrop R6. Prøven er datert på furu og viser til kullgropens bruksfase. I likhet med R2 er også denne kullgropen datert til **1280-1390 e.Kr** (middelalder).

Gropen R8 er anlagt i en eldre, sammenrast fangstgrop. I gropen ble det påvist et tynt kullag som representerer et ildsted. Prøven er datert på furu og viser til gropens bruksfase. Prøven er datert til **35 f.Kr – 75 e.Kr** (overgangen førromersk jernalder/eldre romertid).

I **anlegget R13** ble det påvist to mulige ildsteder som er anlagt i en sammenrast fangstgrop. Prøven er datert på eik og gir således en øvre datering av fangstgropen. Prøven er datert til **240-440 e.Kr** (romertid).

En mulig "feilkilde" man må ta forbehold om ved ^{14}C -dateringer er trærnes egenalder. Kullprøvene fra R2, R5, R6 (kullgroper) og R8 (ildsted) er datert på furu som kan ha høy egenalder. Kullprøven fra R13 (ildsted) er datert på eik som også kan ha høy egenalder. Det er således mulig dateringene gir en eldre alder for kullgropernes bruksfase enn hva som faktisk var tilfellet. Dateringene av ildstedene gir en øvre datering av de underliggende fangstgroperne.

Med vennlig hilsen

Ole Christian Lønaas
førstekonsulent

Høeg - Pollen, 876 842 262,
Helge Irgens Høeg,
Gloppeåsen 10,
3261 LARVIK

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Saksb. OLG	21 JAN. 2005	Kopi
Ark:	0623	
Saksnr. 03/2244	Dok.nr. 12	

Larvik, 25/9-03.

ARKIV

Til Ole Chr. Lønaas.

Analyse av 10 kullprøver fra Sysle sentrum, sør, Skibrekk, 73/9, og Hole, 74/2, Modum kommune, Buskerud. A. 2003/115, Tiltakskode: 758028, Prosjektnr.: 420596.

R-2, Kullprøve 1.

Det ble bestemt 2 biter. Alle var Pinus (furu).

R-2, Kullprøve 2.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Pinus (furu).

R-5, Kullprøve 1.

Det ble bestemt 1 bit. Den var Pinus (furu).

R-6, Kullprøve 1.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Pinus (furu).

R-6, Kullprøve 2.

Det ble bestemt 17 biter. Alle var Pinus (furu).

R-8, Kullprøve 1.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Pinus (furu).

R-8, Kullprøve 2.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 1 Betula (bjerk) og 39 Pinus (furu).

R-8, Kullprøve 3.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Pinus (furu).

R-8, Kullprøve 4.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Pinus (furu).

R-13, Kullprøve 1.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 1 Betula (bjerk) og 39 Quercus (eik).

Helge Irgens Høeg